

Handläggare
HDA

Datum
2013-11-06

Diarienummer
S2013/5977/PBB

Socialdepartementet

Bullersamordningsutredningens förslag

Hyresgästföreningen har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade förslag och anför följande.

Sammanfattning

- Hyresgästföreningen konstaterar att utredningen inte föreslår några förändrade riktlinjer för buller inomhus. Fortsatt gäller Socialstyrelsens riktlinjer om 30 dBA som ekvivalentvärde och 45 dBA som maximalt värde nattetid. Dessa riktvärden ska alltså fortsatt uppfyllas i bostäder som byggs med stöd av de föreslagna bestämmelserna.
- Hyresgästföreningen föreslår att det i lagstiftningen införs en obligatorisk informationsplikt till blivande nyttjanderättshavare om avsteg från bullerriktvärden gjorts under planeringen av ett bostadsområde.
- Hyresgästföreningen tillstyrker att det fortsatt är möjligt att i efterhand bedöma om buller kan innebära en olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken.
- Hyresgästföreningen tillstyrker att utredaren har gjort bedömningen att det inte är lämpligt att införa en möjlighet att ingå avtal som innebär att boende måste tolerera mer buller än vad som går över gränsen för vad som enligt lagen utgör en olägenhet för människors hälsa.
- Hyresgästföreningen är positiv till en ökad samordning av plan- och bygglagen och miljöbalken för att underlätta planering och byggande av bostäder. Det är dock viktigt att bullerriktlinjer som föreslås inte förhindrar att olägenhet mot människors hälsa kan förebyggas.

Inledning

Ur Miljöhälsorapporten som utfördes år 2009 av Socialstyrelsen och Karolinska Institutet framgår att såväl nationella som internationella studier tyder på att långvarig exponering för trafikbuller kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar. Samhällsbuller är enligt rapporten den miljöstörning som påverkar flest människor i Sverige. Närmare var tredje svensk utsätts för trafikbuller över ett eller flera av gällande riktvärden. Mellan 20 och 25 % av befolkningen bedöms vara exponerad för trafikbuller över gällande riktvärden, 12 % störs av vägtrafik och 4 % har svårt att somna på grund av trafikbuller. Det råder alltså stor tydlighet kring att felaktigt planerade och uppförda bostäder i bullerutsatta miljöer kan orsaka ohälsa.

Utredningen har genomfört intervjuer med ett antal kommuner. Av dessa framgår att kommunerna har få tillsynsärenden i nybyggda bostadsområden i bullerutsatta miljöer. De flesta klagomål som rör buller kommer från befintlig bebyggelse. Utredaren konstaterar vidare att det idag är möjligt att bygga bostäder med mycket god ljudstandard även i mycket bullerutsatta områden.

En låg bullernivå värderas ofta högt av boende. Det finns dock en subjektivitet gällande buller – olika människor störs olika mycket av buller. Bullerfrågan är komplex, behovet av nya bostäder måste ställas emot att olägenhet mot människors hälsa inte uppkommer och en avvägning måste göras på ett balanserat sätt.

Hyresgästföreningen anser att bulleråtgärder i så stor utsträckning som möjligt ska åtgärdas vid källan och att olägenhet mot människors hälsa inte får förekomma. Detta bör vara överordnade principer när nya förslag om ändrade bestämmelser vid planering och byggnation av nya bostäder föreslås.

Hyresgästföreningens bedömning av bullersamordningsutredningens förslag

Buller inomhus

Hyresgästföreningen konstaterar att utredningen inte föreslår några förändrade riktlinjer för buller inomhus. Fortsatt gäller Socialstyrelsens riktlinjer om 30 dBA som ekvivalentvärde och 45 dBA som maximalt värde nattetid. Dessa riktvärden ska alltså fortsatt uppfyllas i bostäder som byggs med stöd av de föreslagna bestämmelserna.

Information till blivande boende i bullerutsatta miljöer

Hyresgästföreningen konstaterar att frågan om bullerdeklaration riktad till boende omnämns av utredaren. Av flera rapporter som utredningen hänvisar till framgår att långvarig exponering för trafikbuller kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar samt ge andra hälsorelaterade problem. Mot bakgrund av detta är det rimligt att blivande boende informeras om när avsteg från riktvärden för buller gjorts. Människor som är extra känsliga för buller skulle då ges möjlighet att avstå från bostäder i de mest utsatta bullermiljöerna.

Hyresgästföreningen föreslår att det i lagstiftningen införs en obligatorisk informationsplikt till blivande nyttjanderättshavare om avsteg från bullerriktvärden gjorts under planeringen av ett bostadsområde.

Tillsyn i efterhand enligt miljöbalken

Hyresgästföreningen tillstyrker att det fortsatt är möjligt att i efterhand bedöma om buller kan innebära en olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken. Detta eftersom det inte är möjligt att vid planering och bygglovgivning förutse alla omständigheter som har betydelse för bullersituationen i en ny bostad.

Avtalslösningar

Hyresgästföreningen tillstyrker att utredaren har gjort bedömningen att det inte är lämpligt att införa en möjlighet att ingå avtal som innebär att boende måste tolerera mer buller än vad som går över gränsen för vad som enligt lagen utgör en olägenhet för människors hälsa. Hyresgästföreningen ställer sig sammanfattningsvis bakom bedömningen att den grundläggande skyddsnivån enligt miljöbalken inte kan avtalas bort.

Ökad samordning av plan- och bygglagen och miljöbalken

Hyresgästföreningen tillstyrker att bullerkrav och riktlinjer skrivs in i förordningar. Det blir tydligare och enhetligare. Hyresgästföreningen är positiv till en ökad samordning av plan- och bygglagen och miljöbalken för att underlätta planering och byggande av bostäder. Det är dock viktigt att bullerriktlinjer som föreslås inte förhindrar att olägenhet mot människors hälsa kan förebyggas.

Informationsinsatser

Hyresgästföreningen tillstyrker att speciella informationsinsatser genomförs och att en bullermanual tas fram samt att goda exempel sprids.

/Barbro Engman/

/Hans Dahlin/

